

Ramy dotyczące opakowań przyjaznych dla środowiska: Polska

Styczeń 2025 r.

Wstęp

W niniejszym dokumencie przedstawiamy zasady, które będziemy stosować w Polsce do oceny opakowań używanych przez restauracje na platformie Uber Eats, aby kwalifikować lokale, które spełniają kryteria firmy Uber dotyczące opakowań przyjaznych dla środowiska.

Ramy zostały opracowane we współpracy z [Eunomia Research & Consulting](#), niezależną i przestrzegającą zasad firmą doradczą zajmującą się ochroną środowiska. Przygotowała ona wytyczne dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju w kontekście Polski z uwzględnieniem lokalnych przepisów i infrastruktury.

Ramy podkreślają znaczenie metod na dalszych etapach (recyklingu, kompostowania, ponownego wykorzystania) dla ograniczania ilości odpadów, a także innych kryteriów zrównoważonego rozwoju, takich jak wybór materiałów.

Ramy te będą się zmieniać, aby uwzględnić przyszłe zmiany dotyczące przepisów, infrastruktury i technologii materiałowych.

Ocena na poziomie restauracji

Ocena na poziomie restauracji opiera się na odsetku opakowań, które są bardziej zrównoważone zgodnie z opisem w tabeli 1.

Ocena na poziomie restauracji jest określana według całkowitego udziału takich opakowań obliczanego na podstawie łącznej liczby sztuk opakowań. Ocena nie uwzględnia częstotliwości stosowania, względnej masy ani wielkości opakowania. Jeśli na przykład restauracja używa kubków, pojemników na żywność, sztućców i opakowań, każdy z tych czterech produktów zostanie uwzględniony w równym stopniu jako 25% wszystkich opakowań.

Tabela 1 – ocena restauracji stosowana w przypadku ram dotyczących zrównoważonych opakowań

Ocena restauracji	Progi
W pełni zrównoważone	Co najmniej 90% opakowań w restauracji jest bardziej zrównoważonych
Częściowo zrównoważone	Co najmniej 60% opakowań w restauracji jest bardziej zrównoważonych
Niezrównoważone	Mniej niż 60% opakowań w restauracji jest bardziej zrównoważonych

Ocena na poziomie opakowań

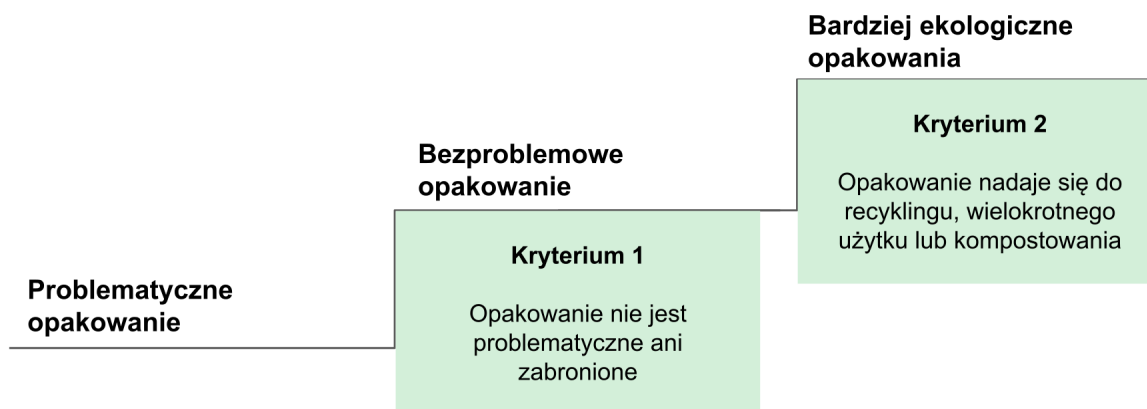
Każdy element opakowań używanych przez restaurację do dostaw jedzenia jest oceniany na podstawie 3 kryteriów przedstawionych na rysunku 1. Każde opakowanie spełniające kryteria 1 i 2 jest zgodne z zasadami firmy Uber dotyczącymi opakowań przyjaznych dla środowiska.

Aby sprawdzić, czy opakowanie restauracji spełnia kryteria dotyczące opakowań przyjaznych dla środowiska, Uber współpracuje z lokalnymi niezależnymi firmami w celu przeprowadzenia kompleksowej oceny przy użyciu takich metod, jak okresowe pobieranie próbek czy inne niezbędne sposoby weryfikacji. Oczekujemy także, że sprzedawcy będą sprawdzać i potwierdzać prawidłowość informacji o opakowaniach poddanych audytowi przez naszych partnerów oraz przekazywać informacje zwrotne na ten temat.

Kryteria oceny

- **Kryterium 1 – bezproblemowe opakowanie:** opakowanie nie jest problematyczne ani zabronione.
- **Kryterium 2 – bardziej zrównoważone opakowanie:** opakowanie nadaje się do recyklingu lub kompostowania na dużą skalę.

Rysunek 1 – ocena elementów opakowania

Objaśnienie kryteriów

Kryterium 1: bezproblemowe opakowanie

Element opakowania spełnia kryterium 1, jeśli nie jest niedozwolony na mocy polskich przepisów, które zabraniają niektórych tworzyw sztucznych jednorazowego użytku zgodnie z z dyrektywą SUP Unii Europejskiej. Od 2024 roku w Polsce obowiązuje zakaz stosowania plastikowych talerzy, sztućców, mieszadeł, słomek, wacików, pałeczek, opakowań na żywność i napoje z polistyrenu ekspandowanego (EPS), w tym pokrywek, oraz oksy-biodegradowalnych tworzyw sztucznych. Inne wyroby jednorazowego użytku z tworzywa sztucznego podlegają

opłatam produktowym (EPR) i wymogom dotyczącym etykietowania. Przykłady wyrobów zabronionych zostały wymienione w tabeli 2.

Tabela 2 – opakowania zabronione w Polsce

Przepisy	Zabronione opakowania	Data wprowadzenia
Ustawodawstwo polskie ¹	Talerze, sztucce, mieszadła do napojów, słomki, waciki i pałeczki z tworzywa sztucznego	2024
	Opakowania na napoje i żywność wykonane z polistyrenu ekspandowanego (EPS), w tym pokrywy i pokrywki	
	Produkty wykonane z oksy-biodegradowalnego tworzywa sztucznego	

Kryterium 2: bardziej zrównoważone opakowania

Element opakowania spełnia kryterium nr 2, jeśli nadaje się do recyklingu lub kompostowania ze względu na materiały użyte do produkcji i dostępność infrastruktury do zbierania/odzyskiwania materiałów.

Recykling

W Polsce recykling definiuje się jako ponowne przetwarzanie odpadów na nowe materiały, w tym kompostowanie, ale z wyłączeniem odzysku energii. Istnieje krajowy system zbiórki odpadów z oznaczeniami kolorystycznymi, chociaż infrastruktura różni się w zależności od regionu. Badanie przeprowadzone w Warszawie, Mińsku Mazowieckim i województwie świętokrzyskim wskazuje na wyzwania związane z recyklingiem ze względu na niespójne wytyczne krajowe. Strumienie recyklingu obejmują papier (kolor niebieski), tworzywa sztuczne i metale (żółty), szkło (zielony), odpady ulegające biodegradacji (brązowy) i odpady zmieszane (czarny). Nie istnieje prawna definicja recyklingu opakowań, co wymaga interpretacji przepisów.

Informacje dotyczące recyklingu określonych materiałów

- Papier: czysty papier, w tym warstwowy, został oceniony jako nadający się do recyklingu. Zabrudzony papier nie jest uznawany za nadający się do recyklingu.
- Wytłoczyny i inne włókna: z powodu braku przejrzystych strumieni recyklingu i ze względu na wątpliwości dotyczące jakości recyklatu wytłoczyny z trzciny cukrowej i podobne włókna zostały ocenione jako nienadające się do recyklingu.
- Surowe drewno (w tym bambus): nie ma jasnych wytycznych dotyczących segregacji opakowań z surowego drewna, dlatego ten materiał został oceniony jako nienadający się do recyklingu.
- Tworzywa sztuczne: lokalne wytyczne dotyczące recyklingu nie określają, które tworzywa sztuczne powinny trafiać do żółtych worków. Dlatego doszliśmy do wniosku, że powszechnie poddawane recyklingowi tworzywa sztuczne PET, PE i PP są również

¹ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/el/notification/23366/text/F/PL>

przetwarzane w ten sposób w Polsce, podczas gdy mniej nadające się do recyklingu tworzywa sztuczne PVC, PS i PLA nie są poddawane recyklingowi.

- Aluminium: jest powszechnie zbierane do żółtych worków i zostało sklasyfikowane jako nadające się do recyklingu.

Kompostowanie

Ustawa z dnia 14 grudnia stanowi, że gminy są odpowiedzialne za zapewnienie systemów selektywnej zbiórki odpadów biologicznych. Jednak wyniki badania z 2022 roku sugerują, że nie ma odpowiedniej

infrastruktury ani wytycznych dotyczących produktów w tej kategorii². W związku z tym żaden rodzaj opakowań nie został uznany za nadający się do kompostowania w Polsce.

Ponowne użycie

W Polsce podejście ustawodawcze do opakowań wielokrotnego użytku wynika przede wszystkim z dyrektywy SUP. Ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. wprowadzono przepisy, na mocy których przedsiębiorstwa handlu detalicznego są obecnie zobowiązane do zapewnienia klientom alternatywy dla opakowań jednorazowych z tworzyw sztucznych, na przykład opakowań wielokrotnego użytku.

Uwaga dotycząca sztućców

Nie ma strumienia recyklingu do odbioru małych przedmiotów, takich jak sztucce czy słomki (niezależnie od użytego materiału), więc takie wyroby nie mogą zostać uznane za nadające się do recyklingu. Ponieważ jednak są to niezbędne przedmioty w kontekście dostaw żywności, zachęcamy do stosowania materiałów o mniejszym wpływie na środowisko dzięki zastosowaniu materiałów odnawialnych. Sztucce i słomki wykonane z materiałów odnawialnych – surowego drewna i bambusa, włókna celulozowego (drewno, bambus, wyłoczyny z trzciny cukrowej itp.) lub papieru – są zatem uznawane za zrównoważone.

Uwaga dotycząca substancji potencjalnie niebezpiecznych, w tym PFAS

Opakowania mogą zawierać substancje takie jak ftalany (w opakowaniach z PVC lub foliach z polietylenu), styren (w opakowaniach z polistyrenu), bisfenol A (w puszkach aluminiowych), PFAS (w opakowaniach papierowych odpornych na tłuszcz) lub substancje zaburzające gospodarkę hormonalną (w pojemnikach z tworzyw sztucznych). Substancje te mają wpływ na środowisko oraz na zdrowie ludzi.

Obecność związków PFAS w opakowaniach

Opakowanie może zawierać związki PFAS, jeśli takie informacje zostały podane przez jego producenta lub dystrybutora albo jeśli opakowanie jest na bazie włókien z warstwami odpornymi na tłuszcz i/lub wodoodpornymi oraz nie podano wyraźnie, że nie zawiera ono PFAS.

Związki PFAS są całkowicie niewykrywalne wizualnie, a sprzedawcy (a nawet dostawcy) bardzo rzadko mają świadomość, że występują one w opakowaniach. Aby umożliwić sprzedawcom

---

² <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/el/notification/23366/text/F/PL>

wybór opakowań niezawierających PFAS, współpracujemy z producentami w celu zapewnienia odpowiedniego zaopatrzenia w sprawdzone opakowania bez tych substancji oraz opracowujemy zalecenia zgodne z potrzebami sprzedawców. Dokładamy starań, aby postępować właściwie i oznaczać elementy opakowań zawierające PFAS jako niezgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Wiemy jednak, że ze względu na ograniczoną możliwość wykrywania takich materiałów i niewielką wiedzę na ten temat niektóre materiały opakowaniowe, które klasyfikujemy jako zrównoważone, mogą zawierać PFAS.

Stosowanie ram do oceny elementów opakowania

 – nie spełnia kryteriów

 – spełnia kryteria

Element	Kryteria		Ocena i uzasadnienie
	1	2	
Sztucce z tworzyw sztucznych			Nie zrównoważone Przepisy prawa zabraniają używania jednorazowych sztuców z tworzyw sztucznych
Słomka z tworzywa sztucznego			Nie zrównoważone Przepisy prawa zabraniają używania jednorazowych sztuców z tworzyw sztucznych
Plastikowa torba nadająca się do kompostowania w gospodarstwie domowym			Nie zrównoważone Brak odpowiedniej infrastruktury i wytycznych dotyczących produktów w tej kategorii
Czarny pojemnik z tworzywa PET na sushi			Nie zrównoważone Przedmioty z czarnych tworzyw sztucznych nie są wykrywane w sortowni i dlatego nie nadają się do recyklingu
Pudełko na burgera z celulozy z wyciżczyn z trzciny cukrowej			Nie zrównoważone Brak strumienia recyklingu odpowiedniego dla opakowań tego rodzaju
Pokrywa z włókna na kubek			Nie zrównoważone Brak strumienia recyklingu odpowiedniego dla opakowań tego rodzaju
Kubek z certyfikowanego tworzywa PLA			Nie zrównoważone Z powodu braku lokalnych wytycznych uznano, że PVC nie nadaje się do recyklingu
Kubek z tworzywa PET			Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako tworzywo PET
Pokrywka z tworzywa PET na kubek			Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako tworzywo PET
Plastikowa torba jednorazowa			Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako tworzywo sztuczne

Przezroczysta owijka z PVC (folia przywierająca)	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako PVC
Certyfikowany pojemnik z PLA	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można zakwalifikować jako nadające się do kompostowania, jeśli tylko produkt jest certyfikowany
Owijka kompozytowa papierowo-aluminiowa	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako papier
Przezroczysty pojemnik z polipropylenu	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako sztywny polipropylen
Przezroczysta folia z poliuretanu	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako elastyczny poliuretan
Miska z przezroczystego tworzywa PET	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako sztywne tworzywo PET
Przezroczysta pokrywa pojemnika z tworzywa PET	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako papier
Taca aluminiowa	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako aluminium
Torba papierowa	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako papier
Miska papierowa z powłoką z poliuretanu	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako papier
Papierowa pokrywa pojemnika z powłoką z poliuretanu	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako papier
Torba z papieru śniadaniowego z przezroczystym okienkiem	✓	✓	Zrównoważone Papier jest poddawany recyklingowi (choć tworzywo sztuczne nie jest)
Pojemnik na sos z tworzywa PET + pokrywa	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie można poddać recyklingowi jako sztywne tworzywo PET
Sztućce drewniane	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie nie nadaje się do recyklingu, ale nie istnieje żadna alternatywa umożliwiająca recykling, a opakowanie zawiera materiały odnawialne
Słomka papierowa	✓	✓	Zrównoważone Opakowanie nie nadaje się do recyklingu, ale nie istnieje żadna alternatywa umożliwiająca recykling, a opakowanie zawiera materiały odnawialne